

Hver vinter steller familien i stand til eventyrlige sledeturer over Rørosvidda, som varer i flere dager.

En midtvinters drøm

Enten det er snøfokk eller skaresnø som gnistrer under vintersola, så elsker familien å dra ut fra Skottgården på sledetur med hestene.

TEKST KATHRINE SØRGÅRD FOTO PER ERIK JÆGER

Oda-Marie og kjæresten tar varmt imot færende folk som ønsker ly for natten. Slik folket på Skottgården har gjort i uminnelige tider.

Skottgården i Brekkebygd

HVEM: Oda-Marie Skott Svendsen

HVA: Ferdasgård fra 1600-tallet som har vært i familien siden 1774.

HVOR: Brekkebygd, 4 mil øst for Røros, ved svenskegrensen.

PÅ NETT: Vauldalen Fjellhotell på Facebook

Den som våger, vinner. Oda-Marie Skott Svendsen satser friskt, til mor Jorids store glede. Hun fant seg målløs for en gangs skyld da yngstejenta omfavnet muligheten til å beholde den sagnomsuste gården i slekten.

– Skottgården er vår slektsgård, og når den skulle selges av mors søskenbarn, var det en ære å få ta over, sier hun og åpner den staselige ytterdøren. På seg bærer hun gamle, flotte plagg som er funnet på loftet.

Snøen fyker rundt hushjørnene denne dagen, og lyden fra vinden blandes med knitring fra flammene i peisen, mens fotsporene rundt julegrana viskes ut. Granbarets duving skimtes gjennom ruglete, gammelt glass.

Skottgården er en færasgård som i århundrer har gitt ly for natten til færende folk. Vi befinner oss på fjellet, på Brekken i nærheten av Røros – som er et lite vintereventyr i seg selv. Tett, tett på svenskegrensen.

Hvordan i all verden skal man innrede et slikt sted? undret Oda-Marie. Hodebryet deler hun stadig med søsteren Ann-Sofi. Tospennet reiser gjerne land og strand rundt på markeder for å sanke skatter til å kle gården og de gamle møblene som alltid har vært der. At sambygdinge og folk som har forelsket seg i stedet også har bidratt, synes hun er rørende, de gjenstandene settes ekstra stor pris på.

– Hvorfor kjøpe en kommode for 100 kroner som varer i et par måneder, når du kan kjøpe en kommode for 100 kroner som har vart i 100 år og varer i 100 år til? spør Oda-Marie med et smil. Hun ønsker å ta vare på det gamle, hennes hjerte banker for et mer bærekraftig samfunn.

Oda-Marie innrømmer det gjerne, det kjentes både skummelt og overveldende å ta over Skottgården. Følelsen forvandlet seg raskt, og hjerkebanken roet seg – for i ryggen har hun god støtte fra kjæresten, søsteren Ann-Sofi og foreldrene Jorid og Ole-Peder. Drømmen ble gjort til virkelighet med et lån fra Innovasjon Norge.

Hestedilla, det har hele familien. Vinterstid deler de gledene med gjestene som kan være med på en sakte reise over fire dager fra svenskegrensen over vidda – like inn til hjertet av Røros. Ferden i forfedrenes sledespor avsluttes ved slagghaugen.

– Hester er noen fantastiske dyr, mener Oda-Marie, og trekker fram arbeidskapasiteten.

– Hestene bruker vi til det de historisk sett er blitt avlet fram for. De riktige rasene har en ro som lett smitter til deg og meg. Våre hester er som medlemmer av familien. Å holde hest er et stort ansvar – og enda større glede, sier hun mens hun holder i tømmene etter en tur i det friske været. Der er hun og moren Jorid skjønt enige.

– Roen du får når du sitter bak en hest, er det >

FOTO: KATHRINE SØRGÅRD

1

FOTO: KATHRINE SØRGÅRD

2

FOTO: KATHRINE SØRGÅRD

3

4

5

6

1. På drengeloftet over stallen innreder Oda-Marie for overnatting.
2. Røros er kjent for sine vakre dører. Skottgården er med i det gode selskap.
3. Å kjenne snønuggene smelte mot ansiktet, gjør godt for sjela, synes Ann-Sofi.
4. Lokale delikatesser på fat.
5. Rommene er innredet med skatter som kler den gamle ferdsgården.
6. Tømmerveggen er hentet frem fra glemselen, og den gamle kjøkkenbenken er flyttet tilbake til sin originale plass.

Velkommen til gards, velkommen til bords. På menyen står tradisjonsmat som bygdas eldre garde har overført til de yngre i tretten år gjennom «Gammelmatt-helgen».

SKOTTGÅRDEN

Skottgården har vært drevet som ferdegård fra 1600-tallet, og var senere et sentrum som skysstasjon, telegraf, endestasjon for bussruter og et samlingspunkt for bygda i mange år. I lange tider har det vært drevet handel på tvers av grensen, og i 500 år var jo Härjedalen norsk. Etter kobberfunnet på Røros i 1644, utviklet området seg til et handelssentrum. Skottgården var et viktig stoppested på veien. Familien Skott kjøpte gården i 1774.

noe med. Du må bare sitte der. Hesten går så fort den kan den, du kan ikke gjøre noe annet enn å puste inn og sakte ut, bare nyte roen.

– Åh, det føles så godt å gi liv til plassen som våre formødre kommer fra. Her får vi ro, og følelsen av å være hjemme. Godfølelsen melder seg når jeg og Ann-Sofi plutselig finner en ny måte å bruke gammelt på. Som å sette en kiste på høykant og montere en lampe inni, ideer som inspirerer og gjør at vi smiler begge to. Hennes bedre halvdel, politimannen Vegard, bor fast på gården, mens Oda-Marie ukependler fra jobben som hundefører i Forsvaret.

– Vi trives så godt og gleder oss til et liv sammen på Skottgården, forteller han.

Det er en god følelse å være 27 år og vite så godt hvor du kommer fra, og ikke minst – hvor du skal være, innrømmer Oda-Marie. At paret bor i selve driftsbygningen, som brukes som gjestgiveri, er en liten utfordring.

– Alle rom må være støvfrie når vi har selskap. Så det føles litt som å bo i et museum av og til, plutselig er det omvisning hjemme ler hun. Fremtidsplanene er klare:

– Vognbua skal gjøres til et hus med fem gjesterom, og vinterstuggu kan fristilles til gjestene så vi totalt kan by på tretten rom. Og da kan vi skape drømmehjemmet i «såmmårstuggu»!

Før den tid skal tak skiftes, liter med maling med originale farger skal finne sin plass, vøndu må skiftes. Listen kan synes uendelig, likevel:

Julen kommer med mange gjøremål på Skottgården. Av de mest koselige er å velge blant gamle duker med nostalgiske motiv.

Velkomponert, det er tradisjonslunsjen på Skottgården. Oppskriftene er overlevert fra husmor til husmor i lange tider. Om du bestiller på forhånd, kan du oppleve de velsmakende rettene.

Slekters gang. Ane Lucia og Peder Halvorsen Skott er Oda Mari sine tipp-tippoldeforeldre, og tidligere herrefolk på Skottgården.

«Det føles så godt å gi liv til plassen som våre formødre kommer fra.»

FOTO: KATHRINE SØRGÅRD

– Jeg gleder meg til vi virkelig er i gang for jeg er arbeidsglad og mer praktisk enn teoretisk.

En innstilling som nok kommer godt med når en drøm hun er svanger med skal realiseres:

– Jeg drømmer om en dag å kunne ønske unge som gamle velkommen til en åpen gård. Med dyr, baksterom og vevstuggu. Til å koke kaffe i solveggen og tilby aktiviteter for unge og gamle. Slik at Skottgården nok en gang skal bli et lite sentrum i Brekken. Kanskje ikke hver dag, men noen dager. Favorittrommet, det er gjestestua, synes Oda-Marie.

– Massivt tømmer i hele rommet, en ovn og ei skuvseng – trenger du mer i livet?

Tyttebærgrøt – Tyting

2 l tyttebær

3 l vatn

0,5 l kveitemjøl

0,5 l rugmjøl

2 l sukker

Litt vaniljesukker

Mal tyttebærene. Bland sammen sukker og mjøl og vaniljesukker. Visp dette sammen med oppkokt tyttebær og vatn. Kokes ca. 15 min. Desserten serveres med fløtmjøl til.

I gjestestuen melder roen seg når knitringen fra flammene får skuldrene til å senke seg. Tyttebærgrøt, eller tyting, er en smakfull juledessert.

Den lille bakken ned til gården fra hovedveien er lang nok til å gi Oda-Marie en følelse av å være alene i verden når hun er hjemme.